No. 110. **1842.**

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Zondag **11 September.**

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten September.

Eergisteren hebben de koning en verscheidene leden der koninklijke familie zich te Tréport aan boord begeven van de brik *Reine Emélie* om het ter reede liggend schip *de Pluton* en het leervaartuig, de korvet *Licorne* te bezoeken. De koning heeft de kweekelingen op laatstgemeld vaartuig in oogenschouw genomen en zich daarna met hen onderhouden, en vervolgens een dejeuner aan boord gebruikt, waarbij de kweekelingen tegenwoordig waren.

— Eergisteren heeft de Hertog *van Nemours* revue over al de te Compiegne verzamelde troepen gehouden, en na den afloop daarvan vele bevorderingen, zoo onder de manschappen als officieren, bekend gemaakt. De jeugdige *Hertog van Aumale* bevond zich, bij deze gelegenheid, aan het hoofd van zijn regement.

De onderscheidene legerkampen, waarvan de troepen het operatiekorps aan de Marne hadden moeten uitmaken, indien het ongeluk met den hertog *van Orleans* niet ware voorgevallen, zijn thans alle opgeheven, nadat de hertog *van Nemours* de daarin gelegerde troepen achtervolgelijk in oogenschouw genomen heeft.

— In de aanstaande Zitting der Kamers zal eene som, men zegt ten bedrage van een millioen francs, voor de opvoeding van den *Graaf van Parijs* worden aangevraagd. De Hertogin Weduwe, die eene douarie van driemaalhonderd duizend francs heeft, zou het vruchtgebruik dier gelden hebben.

— Naar men verzekert, behooren de heeren *Victor Hugo* en *Casimir Delavigne* tot degenen, die binnen kort tot pairs zullen verheven worden. Men noemt ook de heeren *Pescatory*, *Delessert*, enz.

— De heer *Thiers* is den 2den door Kortrijk gekomen, zich weder naar Ryssel begevende; hij heeft alzoo niet lang in Holland vertoefd. Men verzekert, dat de heer *Thiers* slechts acht dagen in Frankrijk zal blijven, en zich alsdan naar Zwitserland en de Rijnprovincien denkt te begeven.

— De engelsche gezant *Cowley* houdt thans diplomatieke conferentien met den heer *Guizot* op diens landgoed te Auteuil. De gezant zou onder anderen verlangd hebben, dat de fransche consul op Maltha werd ontzet, uithoofde van de ongunstige berigten die deze over de Indische zaken bij de aankomst der stoombooten naar Frankrijk overmaakt, en ook verlangd hebben dat de indische briefenmaal bij hare aankomst te Marseille terstond aan engelsche agenten overgegeven wierd, zonder in handen van de fransche postadministratie te komen.

— Gisteren avond is de minister *Guizot* naar Caen vertrokken om de zitting van den algemeenen raad van het departement Calvados bij te wonen; van daar zou hij zich naar het kasteel Eu bij den koning begeven.

— In den *Messager* leest men: » Terwijl de arbeid over al de spoorweglijnen, waarvoor gelden zijn toegestaan, met grooten ijver wordt voortgezet, houdt de administratie der openbare werken zich met een even groote zorg bezig om de ontwerpen gereed te maken die aan de kamers nopens de nog onbesliste lijnen moeten aangeboden worden. De middelen ter oplossing der ten deze bestaande moeijelijke vraagstukken worden gereed gemaakt, zoowel uit het oogpunt van kunst als dat van economie.

— De berigten uit Madrid tot den 1sten September houden dat er ter viering van dien dag, den jaardag van het beruch manifest, eene groote parade van de troepen en nationale garde voor den regent gehouden was, die zich op het balkon van het stadhuis bevond, hebbende aan de regter zijde een portret van de koningin en aan de linker zijn eigen portret ten voeten uit. De schilder had hem met een scepter in de hand afgebeeld, welke bijzonderheid veel stof tot aanmerking onder het publiek gaf.

De verjaardag van de overeenkomst van Bergara, die een einde aan den burger oorlog heeft gemaakt, was onlangs geheel ongemerkt voorbij gegaan.

— Ter beurze van heden (8 *September*) waren genoteerd: 5 pCt. 118,25; 3 pCt. 80; Spanje 22¼; Rom. L. 104⅞.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 7den September.

De Warschausche dagbladen melden, op grond van telegraphische berigten uit St. Petersburg, echter zonder opgave van dagteekening dat de Grootvorstin *Maria*, gemalin van Z. K. H. den Grootvorst-Troonsopvolger, van eene Prinses bevallen is, welke den naam van *Alexandra* ontvangen heeft.

— Nadat de Pruisische Prinsen en verscheiden doorluchtige vreemdelingen des namiddags van den 3den reeds te Keulen aangekomen waren, reden de Koning en Koningin van Pruissen omstreeks half acht ure de stad binnen, door eene tarijke eerewacht te paard begeleid. De Koning van Hannover was door eigene ongesteldheid, de Koning van Wurtemberg ten gevolge der ziekte van Hoogstdeszelfs Dochter, verhinderd HH. MM. te vergezellen. Ruim zevenhonderd burgers begaven zich ten negen ure, bij het licht van toepasselijk versierde lantarens, onder de vensters van het koninklijk verblijf, en hieven aldaar eenige liederen aan, die de Koning staande en met ongedekten hoofde, de Koningin zittende aanhoorde, waarna eene deputatie uit deze burgers ten gehoore toegelaten werd.

Zondag morgen vroeg werd het feest door het gebulder van het kanon aangekondigd. HH. MM. en de prinsen woonden ten acht ure de godsdienstoefening in de Evangelische Kerk bij, terwijl zich de leden der Vereeniging tot den opbouw van den Dom inmiddels op de [illegible] gebragt.

De leden der Vereeniging, naar gissing tusschen drie en vierduizend in getal, vingen toen, van muzijk voorafgegaan, den optogt naar den Dom aan, in welken middelerwijl HH. MM. en de verdere hooge personaadjen verschenen waren. De hooge Mis werd gevierd, en daarbij eene mis van *Beethoven* en het *Hallelujah* van *Händel* uitgevoerd. Ten elf ure trok de stoet naar het Domplein, welks huizen tot op de daken met menschen waren opgevuld. Aan de zuidzijde, waar het voltooide koor eindigt, en de groote opening tusschen het schip der kerk en den toren aanvangt, was eene sierlijke estrade gebouwd, waarboven zich een troonhemel, in den gothischen stijl, met rood en wit, zijnde de domkleuren, en met goud gesierd, verhief, en voor welken zich de plaats van den grondsteen bevond.

Toen HH. MM., door hunne hooge gasten gevolgd, de estrade beklommen, ging van alle kanten een verdoovend gejuich op. De bevorens gemelde leden der Vereeniging, gevolgd door de lagere geestelijkheid in plegtgewaad, het domkapittel en den aartsbisschop *von Geissel*, trokken nu, onder het gezang der school- en weeskinderen, het Domplein binnen. Onmiddellijk ving de godsdienstige plegtigheid met het inwijdingsgebed aan, na afloop waarvan de bouwmeester de oorkonden nederlegde, waarop de aartsbisschop de sluitplaat invoegde, andermaal een gebed uitsprak, en de drie gebruikelijke hamerslagen deed.

Hamer en truweel werden nu den Koning overgereikt, die met krachtige stem de volgende indrukmakende rede hield:

» Ik maak van dit oogenblik gebruik om de vele waarde gasten van harte te verwelkomen, die als leden der verschillende dombouw-vereenigingen in ons en het geheele Duitsche land, hier zijn bijeengekomen, om dezen dag te verheerlijken.

» Mijne heeren van Keulen! In uw midden heeft thans iets plaats van hooge beteekenis. De opbouw, die thans beginnen zal, is niet die van een gewoon praalgesticht. Hij is het werk van den broederlijken zin van alle Duitschers, van alle geloofsbelijdenissen. Wanneer ik dit bedenk, dan wellen vreugdetranen in mijne oogen op, en ik dank God, dat hij mij dezen dag laat beleven.

» Hier, waar de grondsteen ligt, daar met gindsche torens te gelijk, zullen zich de schoonste tempelpoorten verheffen. Duitschland bouwt ze — zoo mogen zij dan ook voor Duitschland, door Gods ge-

nade, de poorten van een nieuwen, grooten, goeden tijd worden! Al wat verkeerd, wat onwaar, wat onecht en *daarom* onduitsch is, blijve ver van dezelven. Nooit betrede dezen weg der eere het eerlooze ondermijnen van de eensgezindheid der Duitsche vorsten en volken, het verstoren van den vrede der kerkelijke gezindheden en der volksstanden; nooit openbare zich hier weder *die* geest, die eenmaal den opbouw van dezen tempel, ja, den opbouw van het vaderland belemmerde!

» De geest, die deze poorten opbouwt, is dezelfde, die voor negen en twintig jaren onze ketenen verbrak, de schande van het vaderland afwiesch, dezen oever aan den vreemdeling ontrukte, dezelfde geest, die, als het ware bevrucht door den zegen van mijnen stervenden Vader, den laatsten der drie groote Vorsten, voor twee jaren aan de wereld deed zien, dat hij nog met de ongekrenkte kracht der jeugd aanwezig is. Het is de geest van Duitsche eensgezindheid en kracht. Voor dien geest mogen de poorten van den Keulschen dom poorten worden van de heerlijkste zegepraal! Hij bouwe! Hij voltooije!

» En het groote werk verkondige aan het laatste nageslacht het bestaan van een door de eensgezindheid zijner vorsten en volken groot, magtig, ja den vrede der wereld, zonder bloedvergieten veroverend Duitschland! — van een door de heerlijkheid des grooten vaderlands en door eigen voorspoed gelukkig Pruissen — van den broederlijken zin der verschillende gezindheden, die beseft heeft, dat zij één zijn, in het ééne, Goddelijke Opperhoofd!

» De Dom van Keulen — dat smeek ik van God af — verheffe zich over deze stad, verheffe zich over Duitschland, over tijden rijk aan vrede bij God en bij menschen, tot aan het einde der dagen!"

(Hier verhief zich een luid vreugdegejuich.)

» Mijne heeren van Keulen! Uwe stad is door dezen opbouw uitnemend bevoorregt boven alle steden van Duitschland, en zij zelve heeft dit op eene waardige wijze erkend. Heden betaamt haar die eigen lof. Roept dan met mij — en onder dezen uitroep wil ik de hamerslagen op den grondsteen verrigten — roept met mij den duizendjarigen lof der stad: LEVE KEULEN! [*Alaaf Kölnn !*]"

En toen nu de Koning onder den uitroep van: *Leve Keulen*, drie slagen op den grondsteen deed, bulderde weder het geschut en weergalmde de lucht van het feest-muzijk en het vreugdegejuich der ontelbare menigte.

De Koningin, al de tegenwoordig zijnde Vorsten, de opperburgemeester der stad en de president der Vereeniging gaven nu ook ieder de drie hamerslagen. Eene feestcantate werd gezongen, het slotgebed uitgesproken, en het kerkelijk [illegible] met eene aanspraak van den aartsbisschop besloten. Vervolgens werd de eerste bouwsteen [illegible] terwijl de president der Vereeniging en de bouwmeester aanspraken hielden. Het metselen van dien steen in den toren onder het gelui van al de talrijke klokken der stad, maakte het einde der plegtigheid uit, die voor alle ooggetuigen onvergetelijk blijven zal.

Des middags heeft er in een opzettelijk daartoe opgerigt gebouw een groote maaltijd plaats gehad, waartoe door den Koning, behalve zijne Vorstelijke gasten, ook de burgelijke en militaire overheden, de leden van het bestuur der dombouw-vereeniging, de gezamenlijke van elders gekomen bezendingen en een aanzienlijk getal ingezetenen der stad genoodigd waren.

Tegen den avond waren de beide oevers van den Rhijn, op eene groote uitgestrektheid, luisterrijk verlicht, welke verlichting vooral van den kant der stad eene betooverende uitwerking moet gemaakt hebben, daar niet allleen de huizen, maar ook vele der kerken en torens, waaraan Keulen zoo rijk is, en een aantal op stroom liggende vaartuigen met honderd duizenden lampions prijkten, terwijl op het oogenblik dat de Koning (die zich met de Koningin en verdere vorstelijke personen aan boord van eene stoomboot den Rhijn opwaarts begeven had, om de verlichting te aanschouwen) den Dom voorbij voer, dit nu reeds zoo indrukwekkende gebouw plotseling met Bengaalsch vuur verlicht werd.

Nog den eigen avond hebben de Koning en de Koningin zich naar het kasteel te Brühl tusschen Keulen en Bonn begeven.

HH. MM. de Koning en Koningin van Pruissen worden den 18den te Koblentz te gemoet gezien, zullen het slot Stolzenfels bezoeken, waarschijnlijk den 19den over Trier en Bazel naar Neuchatel reizen, aldaar twee dagen vertoeven, over Freiburg naar Maintz gaan, en den 29sten over Frankfort, Eisenach, Weimar en Leipzig, naar Berlijn wederkeeren, alwaar het huwelijk van prinses *Maria* den 4den der volgende maand voltrokken moet worden.

— Het poolsche stadje Ciechanow is den 20sten der vorige maand grootendeels eene prooi der vlammen geworden. Honderd en veertien huizen, en vier en twintig fabrijken liggen in de asch, en bijna driehonderd huisgezinnen zijn daardoor van bestaan en bezitting beroofd.

De oogst van het winterkoren was den 30sten Augustus in Polen bijna geheel reeds afgeloopen. Dezelve was rijk uitgevallen, met uitzondering van de haver.

— Bij de Deensche regering bestaat het voornemen, om de vroeger op IJsland bestaan hebbende stendenvergadering, bekend onder den naam van Althing, te herstellen. Met dat oogmerk heeft dezelve, in Julij ll., een ontwerp van wet, dien betreffende, aan de Stendenvergadering te Roskild aangeboden. Deze heeft hetzelve in handen gesteld van eene uit haar midden benoemde commissie, die daarop, in de zitting van genoemde Stendenvergadering van den 24sten Augustus, goedgunstig heeft geadviseerd.

— De kamer der afgevaardigden van het groothertogdom Baden heeft, in hare zitting van den 2den, overeenkomstig het voorstel, der daartoe uit haar midden benoemde commissie, met groote meerderheid, het voorstel van den afgevaardigde *Sander*, wegens de vrijheid der drukpers, aangenomen.

ENGELAND.

LONDEN, den 7den September.

Volgens berigten uit Edinburg heeft H. M. laatstleden Zaturdag haren plegtigen intogt in de stad gedaan en is op het paleis van Holyroad ontvangen. De stoet reed vervolgens naar het gedeelte der stad [illegible] van den ouden Schotsen adel en der voornaamste personen van het hof in de geschiedenis beroemd geworden is. Een weinig verder bood de lord-provoost aan het hoofd der municipaliteit, de sleutels der stad aan en herstelde alzoo het verzuim bij de aankomst Hr. M. Het kasteel van Edinburg werd daarna bezocht en in oogenschouw genomen. Na het verlaten der hoofdstad heeft H. M. zich met haar gevolg naar het kasteel Dameny begeven om een bezoek bij den graaf en gravin *van Roseberry* af te leggen.

Onder de bijzonderheden van de ontvangst der Koningin behoort ook, dat in den nacht, toen de flotille, waarop zij zich bevond, den zeearm Frith of Forth was binnengestevend, op al de voornaamste bergtoppen door geheel Schotland vreugde- of seinvuren hebben gebrand. Van sommige punten heeft men niet minder dan vijftig dezer vuren kunnen onderscheiden, waarvan de meest nabijzijnde een tooverachtig licht over den omtrek wierpen. Evenzoo wordt het verheven schouwspel geroemd, dat Edinburg in den avond van den 2den opleverde, toen de geheele stad prachtig geïllumineerd was, waarbij natuurlijk de zeer hoog gelegene huizen der bovenstad eene fraaije werking deden.

Bij het feest van den 3den heeft een treurig ongeluk plaats gehad. Een steiger, die in eene der straten was opgeslagen, om gelegenheid te geven van de Koningin te zien, is door den aandrang des volks ingestort. Daardoor zijn een aantal menschen van eene hoogte van 20 of 25 voeten op de straat gevallen. Twee van dezen hebben het leven verloren en [illegible] ligter of zwaarder gekwetst geworden.

Zondag hebben de Vorstelijke [illegible] op het paleis van Dalkeith gehouden, en namiddag een uitstapje in de omstreken daarvan gemaakt. Maandag zou de groote audientie voortgang hebben.

Lord *Lynedoch*, de oudste der Pairs, die zijn vier en negentigste jaar is ingetreden, heeft, naar men verzekert, toen hij in Zwitserland vernam dat de Koningin Schotland dacht te bezoeken, van zijn besluit afgezien om naar Italie te reizen, en is thans naar Perthshire onderweg, waar hij H. M. nog hoopt aan te treffen.

Denkelijk zal Ierland, op zijne beurt, in den zomer van het volgend jaar, met een bezoek der Koningin vereerd worden. H. M. zou zelfs aan dat bezoek den voorrang boven dat aan Schotland hebben willen geven, maar daarvan terug gehouden zijn door de nog voortdurende oneenigheden over de herroeping der Unie, welke men hoopt dat weldra geheel geëindigd zullen wezen.

— De toestand der fabrijkdistricten levert geenszins dezelfde bezorgdheid meer op, als voor eenige weken. Intusschen is het er verre af, dat overal de werklieden hunnen arbeid hervat hebben. Een groot deel der katoenwevers te Manchester houdt bij voorbeeld nog vol in het besluit, om niet in de weverijen te werken, zoo lang hunne meesters het loon niet op den voet van 1839 hebben gebragt. Zij doen van tijd tot tijd aanmaningen aan hunne makkers aanplakken, die reeds weder aan den arbeid zijn gegaan. In een dezer stukken wordt gezegd, dat het loon, hetwelk een volwassen katoenwever, volgens de thans bestaande bepalingen, door elkander wekelijks kan verdienen, niet meer dan 7 schellingen (*f* 4.20) bedraagt. Vele onpartijdigen zijn van oordeel, dat werkelijk de fabrikanten veel schuld aan het gebeurde hebben en de werkloonen meer hebben verminderd dan volstrekt noodig was. Zij achten het voor het wezenlijk belang der werklieden verderfelijk, dat chartistische volksleiders aan eene beweging, oorspronkelijk alleen over de bepaling van werkloon ontstaan, eene staatkundige kleur gegeven hebben. Men berekent, dat toen de beweging het toppunt had bereikt, in het geheel in het noorden van Engeland en sommige streken van Schotland, 500,000 fabrijkwerklieden hunnen arbeid gestaakt hadden.

— Volgens alhier ontvangen brieven der zendelingen tot uitbreiding van het Christendom onder de Israëliten, zijn al de geruchten omtrent mishandelingen, die zij te Jeruzalem zouden hebben ondergaan, ten eenemale verdicht, en ondervinden zij, integendeel, zoowel van de turksche autoriteiten als ingezetenen, de grootste wel-

willendheid. De Bisschop was ziek geweest, maar den 1 Julij bijna volkomen hersteld.

— Gisteren waren de 3 pCt. gecons. 93 ⅝; Spanje 16¼ à ⅝; Portugal 21½; Brazilie 67; Mexico 36¼; Columbia 21; Holland 2½ pCt. 32 drie achtsten; dito 5 pCt. leening van 1837, 100¼.

BELGIE.

BRUSSEL, den 9den September.

De koning is eergisteren naar Luik vertrokken om zich van daar naar Aken te begeven. Volgens sommigen zou Z. M. de krijgsoefeningen der pruissische troepen aan den Rijn gaan bijwonen, volgens anderen te Aken alleen eene zamenkomst met den koning van Pruissen hebben. Dit laatste is het waarschijnlijkst, want in bijzondere berigten uit Luik van heden morgen wordt gemeld, dat de koning aldaar van zijn uitstap naar Aken teruggekeerd en afgestapt is aan het hotel van den provincialen gouverneur.

— De belgische gezant te Londen, *van de Weijer*, heeft zich met zijne familie van Luik naar Aken begeven.

— De kamer der vertegenwoordigers beraadslaagt thans over de gevraagde leening ten behoeve van den spoorweg, enz., en is heden met de behandeling der artikels begonnen. Na den afloop dezer beraadslagingen zal de zitting gesloten worden.

— Voor Antwerpen is thans eene hollandsche loodsboot verschenen, om tot station te dienen voor de Vlissinger loodsen die de schepen van Antwerpen naar zee brengen. Zulks is het gevolg van de plaatsing van een belgisch loodsstation voor Vlissingen.

— De minister van oorlog is te Antwerpen gekomen en heeft zich vervolgens naar Braeschaet begeven, waarheen ook twee batterijen voor de polijgoonoefeningen getrokken zijn.

— Men verneemt niet zonder bevreemding, dat er in de voornaamste steden des Rijks gelden moeten worden verzameld, om het dagblad, hetwelk als het hoofdorgaan wordt aangemerkt van de Belgische prelaten, in stand te kunnen houden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 10den September.

Op woensdag aanstaande, den 13den dezer, zal in de Fransche kerk alhier, 's morgens ten 10 ure, plaats hebben de jaarlijksche prijsuitdeeling aan de Latijnsche schooljeugd. De plegtigheid zal aanvangen met eene Hollandsche rede van den Rector, over de zoo schoone episode uit de Aeneis *van Virgilius* betrekkelijk *Nisus* en *Euryalus*, in Nederduitsche versen door Zijn Edele overgebragt; zullende het feest verder opgeluisterd worden door de kunsttoonen van het *Harmonie-gezelschap.*

— Z. M. de Koning heeft gisteren morgen de residentie verlaten, vergezeld van Hoogstdeszelfs adjudanten *Girard de Mielet van Coehoorn* en *van Heemskerk*, zich naar Keulen begevende, ten einde aldaar den Koning van Pruissen te ontmoeten, en de in den omtrek dier stad te houden krijgsbewegingen bij te wonen. Men verzekert dat Z. M. omstreeks tien of twaalf dagen afwezig zal blijven. Den vorigen nacht waren HH. KK. HH. de Prins en Prinses *van Oranje* derwaarts gereisd.

— De *Staats-Courant* behelst het volgend besluit:

WIJ WILLEM II, ENZ.

Gelet op Ons besluit van den 25sten April dezes jaars, n°. 79, waarbij, ten einde gevolg te geven aan de van Regeringswege toegezegde herziening der bestaande pensioenen en der daarbij genoten wordende toelagen, mitsgaders van de wacht-gelden, eene staats-commissie is ingesteld, bestemd om zich met die herziening bezig te houden en om Ons maatregelen voor te stellen, geschikt om dat doel te bereiken;

Gezien het verslag door die commissie, onder dagteekening van den 2den Julij jl., aan Ons uitgebragt;

De hoofden der ministeriele departementen gehoord;

En in aanmerking nemende dat de regelen door voorsz. commissie aangewezen, over het geheel kunnen worden aangemerkt, als een zeer gepasten leiddraad te zullen opleveren voor het werk der bedoelde herziening,

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De hoofden der ministeriele departementen die zulks aangaat, zullen, elk in den zijnen, ten spoedigste onderzoeken de pensioenen en daaraan verbondene toelagen, en, dezelven toetsende aan de hierna aangewezene regelen, Ons zoodra mogelijk eene voordragt aanbieden omtrent de vermindering of intrekking van die pensioenen en toelagen, welke, in verband met gemelde regelen, daarvoor vatbaar zijn.

Art. 2. Zij zullen, als buiten het bereik van vermindering of intrekking vallende, aanmerken:

1°. de pensioenen, welke overeenstemmen met de daarop toepasselijke algemeene verordeningen, alsmede de kerkelijke pensioenen, begrepen in de termen van art. 192 der grondwet;

2°. de pensioenen, die, ter vergelding van meer dan gewone diensten, aan den lande bewezen, verleend zijn, en als een blijk van nationale erkentelijkheid beschouwd moeten worden;

3°. de pensioenen, gegrond op eene bepaalde toezegging van het Hoofd van den Staat, onder voorwaarde waarvan ambtelijke betrekkingen zijn aangenomen, voortgezet of nedergelegd geworden;

4°. de pensioenen ter vergoeding van schade, in het belang van den Staat geleden, of tot extinctie van schuldvorderingen, ten laste des Rijks, verleend;

5°. de pensioenen aan burgerlijke ambtenaren, onder de vóór den jare 1814 bestaan hebbende regeringen hier te lande verleend;

6°. de pensioenen van weduwen en kinderen van burgerlijke ambtenaren, die, bij wijze van in de plaatsstelling voor hunne mans of vaders, kunnen geacht worden te vallen in eene der bij deze aangewezene categorien;

7°. de pensioenen van militairen bij de land- en zeemagt, die 40 en meer dienstjaren tellen;

8°. de pensioenen aan militairen bij de land- en zeemagt verleend, van vóór den jare 1795 tot en met 1813;

9°. de pensioenen, waarmede sedert 1814 begunstigd zijn geworden personen, die in den jare 1795 de militaire dienst van den Staat verlaten hebben; zoomede die, verleend aan hen, welke tot in 1813 eene allouance van het Engelsche Gouvernement hebben genoten; en

10°. de pensioenen aan weduwen van militairen of aan kinderen van militairen toegestaan.

Art. 3. Ten aanzien van de overige pensioenen, welke, volgens de vorenstaande categorien, niet buiten het bereik van intrekking of vermindering vallen, zal in acht worden genomen:

1°. dat niet verder dan tot het maximum van pensioen bij de reglementen bepaald, zullen verminderd worden de pensioenen verleend aan ambtenaren, die door suppressien of organisatien zijn uitgevallen;

2°. dat, met betrekking tot de hoofden van departementen van algemeen bestuur niet zullen behooren te worden verminderd, beneden de ƒ 6,000, de pensioenen van ministers, noch beneden de ƒ 5,000 die van directeuren-generaal; en

3°. dat, in geval van cumulatie van pensioenen met andere inkomsten, niet meer dan de helft van het bedrag dier inkomsten op het pensioen zal worden ingehouden, met dien verstande nogtans, dat het genot, door zoodanige cumulatie verkregen, nimmer de som van ƒ 6,000 te boven zal gaan.

Art. 4. Indien er eenig pensioen mogt zijn, niet bepaaldelijk vallende in eene der hierboven aangewezene categorien, zal daarop in het bijzonder Onze aandacht moeten worden gevestigd, onder bijvoeging van bepaalde voorstellen, waarbij zoo veel mogelijk zal moeten worden uitgegaan van de beginselen, welke ten aanzien der overige zijn aangenomen, en overeenkomstig de beschouwingen en bedoelingen ontwikkeld bij het verslag der staats-commissie.

Art. 5. Er zal Ons mede zoodra mogelijk door de hoofden der departementen respectivelijk eene voordragt aangeboden worden ten aanzien van de thans toegestane wachtgelden.

Met betrekking tot deze, zal in het oog moeten worden gehouden:

1°. dat alle wachtgelden die, gedeelten der laatstgenotene belooning te boven gaan, tot dat bedrag zullen worden gereduceerd;

2°. dat zij niet langer dan gedurende de jaren 1842 en 1843 zullen worden genoten;

3°. dat alle genieters van wachtgeld, welke binnen den voorschreven termijn niet zijn of niet hebben kunnen worden in dienst gesteld, zullen worden gepensionneerd naar gelang van hunnen dienst-tijd, met inbegrip van dien, gedurende welken zij wachtgeld genoten hebben; en

4°. dat de laatstvorige bepaling ook toepasselijk zal zijn op hen, die minder dan tien jaren dienst tellen; zoodanig dat dezen pensioen zullen erlangen in evenredigheid van het tijdvak van dienst en van wachtgeldgenot zamengenomen, ofschoon die beide tijdvakken, vereenigd, minder dan tien jaren mogten uitmaken.

Afschriften van Ons tegenwoordig besluit, met bijvoeging van afschriften van boven bedoeld verslag der staats-commissie, zullen worden gezonden aan Onze ministers en verdere hoofden van departementen van algemeen bestuur, tot informatie en narigt, en aan de collegien tot informatie.

— Bij besluit van 25 Augustus jl, heeft Zijne Majesteit tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd den heer *R. W.* baron *van Lynden*, district-commissaris van Zutphen.

— Bij besluit van 5 September, n°. 44, heeft Zijne Majesteit aan den kapitein ter zee *E. G. van der Plaat*, den kapitein-luitenant ter zee *L. Bijl de Vroe* en den luitenant ter zee 2de klasse jhr. *H. W. A. van Rappard*, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van de orde van St. Stanislaus 2de klasse en van St. Wladimir 4de klasse, aan hen respectivelijk door Z. M. den Keizer aller Russen geschonken.

— Bij besluit van den 5den September 1842, n°. 45, is aan den 1sten luitenant zonder bezwaar der schatkist, *A. van Daalen*, van het regiment grenadiers, op het door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag uit de dienst verleend, met vergunning om de uniform van gemeld korps, met de distinctive teekenen van zijnen tegenwoordige rang, voortdurend te dragen; zijnde tevens bij gemeld besluit de 2de luitenant *J. Schuurman*, van het 1ste regiment infanterie, in zijnen rang en ancienneteit bij gemeld regiment grenadiers overgeplaatst.

Bij besluit van dezelfde dagteekening, n°. 47, is de 2de luitenant *A. Kraak*, magazijnmeester der artillerie van de 3de klasse te Delft, in dezelfde betrekking verplaatst naar Coevorden, en tot magazijnmeester der artillerie van diezelfde klasse te Delft benoemd, de 2de luitenant *A. A. Hoogeveen*, van het 3de regiment artillerie.

Den 15den dezer worden HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik* der Nederlanden, van Hoogstderzelver reis naar St. Petersburg, in deze residentie terug verwacht.

— Men verzekert dat, met 1 October aanstaande, de laatstelijk vastgestelde wet op het notaris-ambt, van 9 julij jongstleden, in werking zal worden gebragt. Eerlang ziet men de koninklijke besluiten, daartoe betrekkelijk, benevens de vaststelling van het tarief voor het *honorarium* te gemoet.

— Voor de leden van de tweede kamer der Staten-Generaal is thans gedrukt het nieuw vastgestelde reglement van Orde dier Kamer, hetwelk wordt voorafgegaan door een overzigt der beraadslagingen, die deswege gevoerd zijn, en hetwelk vervaardigd is door Jhr. Mr. *W. F. L. C. van Rappard*, eerst benoemd lid van de commissie, belast geweest met de herziening van hetzelve.

— Sedert eenige dagen bevind zich in deze residentie de heer *Noel* inspecteur der bruggen en wegen in België, die naar men verzekert, door zijne Regering belast is met eene diplomatieke zending, betrekkelijk de onderhandelingen over de uitwateringen der beide Vlaanderens.

— H. M. de Koningin heeft ten behoeve der ongelukkige slagtoffers van den brand in het dorpje den Ham, provincie Overijssel goedgunstiglijk bijgedragen de som van *f* 100.

— Z. M. de Koning heeft den luitenant-generaal *Marbot*, vóór zijn vertrek van 's Hage, tot ridder grootkruis der orde van de Eikenkroon benoemd, terwijl de kapitein *Blondel*, adjudant van den laatste, met de ridderorde van den Nederlandschen Leeuw is begiftigd geworden.

— De onlangs overleden hoofd-ingenieur, de heer *B. H. Goudriaan*, in zijne laatste levensdagen nog een bewijs van belangstelling in de nieuw opgerigte Koninklijke Akademie te Delft willende geven, heeft mondeling aan zijnen vriend, den heer *F. W. Conrad*, ingenieur der eerste klasse bij den waterstaat, het verlangen geuit dat uit zijne nalatenschap de volgende voorwerpen mogten worden afgezonderd, om als een geschenk en bewijs van aandenken van zijnentwege in de verzameling der genoemde akademie te worden bewaard:

1°. een zeer net gewerkt model van de Sluis van het nieuwewerk aan het Nieuwe Diep, met stolp en voetstuk;

2°. een gelijksoortig model van de Bateauporte met sluisdeuren te Medemblik;

En 3°. zes stuks gelithographieerde portretten van den vader des overledenen, den staatsraad en inspecteur-generaal van den waterstaat *A. F. Goudriaan*.

Een en ander is thans door den heer *Conrad*, ook namens mevrouw de weduwe *Goudriaan*, aan de Regering aangeboden, die zich beijverd heeft, om deze vermaking ten behoeve der Koninklijke akademie met erkentelijkheid te aanvaarden.

— Dingsdag nacht is te Amsterdam op twee verschillende plaatsen brand ontstaan, namelijk ten half twaalf ure bij *D. Mulder*, winkelier, op den hoek van de Engelschesteeg en het Kattengat, welk huis geheel is uitgebrand, terwijl een der belendende zware schade heeft geleden, en ten één ure op de Joden Breedstraat, bij den winkelier *M. N. Cohen*, waar alleen de winkel uitgebrand is. Woensdag voormiddag ontdekte men andermaal brand, en wel bij den stoelenmaker *Honhof*, in de Rozenstraat, maar deze is spoedig gestuit.

— Ook de heer *J. A. Kruseman*, te Amsterdam, heeft een Portret des Konings geschilderd, bestemd voor het Raadhuis der hoofdstad. Op deze schilderij wordt de Koning voorgesteld, even als in het stuk van den heer *Pieneman*, met den Koninklijken mantel bekleed, doch staande op den troon. De namen der belangrijkste van des Konings veldtogten versieren de lijst en leveren, terwijl zij aan deszelfs krijgsmansroem herinneren, eene korte schets van Zijner Majesteits leven. Dit uitmuntend stuk zal op de aanstaande tentoonstelling te Amsterdam ter bezigtiging gesteld worden, op dat een ieder alzoo gelegenheid zal hebben, zich in de beschouwing daarvan te verlustigen.

— Uit Maastricht schrijft men van den 6den September:

» Eergisteren morgen ontwaarden de inwoners van Genattenhoven, gemeente Obbigt, bij het verlaten der kerk, dat er brand ontstaan was ten huize van *Willem Deman*. De ijverigste pogingen konden niet beletten, dat de vlammen spoedig tot de woningen van *Theodorus Meulenberg* en *Lambertus Dols* oversloegen en aller bezittingen, met uitzondering eener schuur van laatstgemelden, in de asch legden. Niets was verzekerd, terwijl de schade op *f* 14000 à *f* 15000 begroot wordt.

— In de *Rotterdamsche Courant* leest men heden:

» Men verzekert dat gisteren avond te Hazerwoude een zware brand is uitgebroken, waardoor het weeshuis en eenige belendende huizen eene prooi der vlammen geworden zouden zijn.

» Naar men verneemt, is aan verscheiden kantoren alhier de waarschuwing ontvangen, dat valsche coupons van *f* 24, 75, van 1 April 1842, als van de administratie der heeren *S.* en *D. Saportas c. s.* afkomstig, in omloop gebragt zouden zijn, wier onechtheid alleen uit het gemis van het zoogenaamd watermerk kenbaar is."

— Uit Rotterdam schrijft men voorts nog:

» Volgens verzekering van den kapitein der stoomboot *Rotterdam*, eergisteren van Havre herwaarts vertrokken, is het berigt, wegens het aanzeilen van het hamburger schip *Tom Ker* tegen den toren aan den ingang der haven te Havre, van allen grond hoegenaamd ontbloot. Ook onze anders doorgaans goed onderrigte parijsche correspondenten geven hun leedwezen te kennen over het helpen verbreiden van dit verzinsel, waartoe een te Parijs ontvangen particuliere brief aanleiding had gegeven, en dat in alle dagbladen overgenomen was."

GEËERDE STADGENOOTEN!

Het *Bestuur der Maatschappij tot leniging en opbeuring der behoeftigen door het verschaffen van werk*, ten voorleden jare alhier bij wijze van proefneming opgerigt, heeft in den afgeloopen winter zich te zeer mogen overtuigen van de weldadige vruchten, welke deszelfs pogingen in zoo ruime mate hebben mogen dragen, daar blijkens het omstandig verslag, voorkomende in de *Bredasche Courant* van den 15den Maart 1842, n°. 33, aan 270 à 280 personen, meest alle hoofden van huisgezinnen, eenigen arbeid en alzoo eene bete broods is verschaft geworden, en heeft deswegens zoo van de zijde van deszelfs medeburgers, als meer bijzonder ook van die der behoeftigen zelve, te veel voldoening mogen inoogsten om niet wederom in den naderenden winter (voor welke bij de bestaande duurte der levensmiddelen enz., de vooruitzigten wederom niet te gunstig zijn), volgaarne alle pogingen aan te wenden om op het ingeslagen voetspoor voort te gaan, zich vleijende door de milde bijdragen zoo van hunne geëerde Stadgenooten als van HH. Officieren en verdere leden der bezetting, even als ten voorleden jare, hiertoe te zullen mogen worden in staat gesteld, in welk geval ook geene opoffering aan het Bestuur te groot zal zijn, om, kan het zijn, deszelfs werkkring uit te breiden, daardoor zoo mogelijk de verdiensten der behoeftigen te vermeerderen, om door dat middel de arbeidzaamheid te bevorderen en de nijpende armoede te keer te gaan, iets waarop de behoeftigen hier ter stede, door hunnen aan den dag gelegden ijver en goede trouw, zoo ruimschoots aanspraak kunnen maken; zullende, even als ten voorledenen jare, aan ieder Inschrijver het regt worden verleend om ten bedoelden einde behoeftige personen of huisgezinnen schriftelijk aan te bevelen, en hierop, na gehouden onderzoek, het noodige regard worden geslagen.

Onder referte van zoo veel noodig aan bovengemeld in de *Bredasche Courant* geplaatst omstandig verslag, heeft het Bestuur alzoo de eer bij dezen ter kennisse van deszelfs geëerde Stadgenooten te brengen, dat binnen korte dagen de lijsten ter Inschrijving aan UwEd. woonplaatsen zullen worden aangeboden, ten welken einde de Directie de vrijheid neemt die aan UWEd. bekende milddadigheid aan te bevelen.

BREDA, 10. September 1842.

Namens het Bestuur voornoemd,
J. W. DE BRUYN, *Voorzitter*,
J. A. VAN DER BURGH, *Secretaris*.

De ondergeteekenden, ten voorleden jare uitgemaakt hebbende de Commissie tot verloting van onderscheidene door hunne geëerde stadgenoten bijeengebragte, en door het Bestuur der na te meldene Maatschappij daarbij gevoegde goederen, zich voortdurend overtuigd houdende van het groote nut, daardoor in den voorleden winter tot leeniging der armoede alhier gesticht, hebben, op uitnoodiging der welgemelde Directie, ook wederom ten dezen jare op zich genomen om pogingen aan te wenden, tot het bevorderen door dat en andere gepaste middelen van het loffelijk doel der alhier gevestigde *Maatschappij, tot leeniging en opbeuring der behoeftigen door het verschaffen van werk*. Uit dien hoofde vleijen zij zich dat hunne geëerde Stadgenooten en vooral de Dames, even als vroeger, ook wel wederom ten dezen jare tot dit weldadige doel zullen gelieven mede te werken, en hebben zij alzoo de eer Uw.Ed. aandacht, in tijds op de in den aanstaanden winter te houden *tentoonstelling en verloting*, op nieuw te vestigen, en dezelve daarin, in het belang der behoeftigen aan te bevelen.

BREDA, 10 September 1842.

PELS RYCKEN, geb. Baronnesse VAN HEECKEREN,
CREMERS, geb. DE GREZ,
SCHUURMAN, geb. VERSFELT,
DE GREZ, geb. DE ROY.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (9 *September*) werden omgezet: Ned. 2½ pCt. 52¾; id. 5 pCt. 101¾, dert. zest.; Sijndikaat 4½ pCt. 94⅝; Handelm. 140¾, ½; O. Indie 5 pCt. 99 15/16; Ardoins 17, 16 15/16.

*** Heden overleed in den ouderdom van circa negen en zeventig jaren, na voorzien te zijn geweest van de troostmiddelen, welke onze Moeder de Heilige Kerk aanbied, onze waardige Tante Mejufvrouw ANNA MARIA DE WIJS. Allen welke de brave Vrouw gekend hebben, zullen ligtelijk ons gevoel in haar verliezen.

H. KUYPERS,
C. KUYPERS,
Geb. DE WIJS.

OUDENBOSCH,
den 6. September 1842.

De Affaire blijft op denzelfden voet continueeren.

GROOTE VERKOOPZAAL,

in de Nieuwstraat.

Op Woensdag 14 September 1842, zal men publiek Verkoopen: Eene groote partij MEUBILAIRE en andere GOEDEREN, waaronder een extra goede PIANO-FORTO van zes Octaaf.

VERKOOPING VAN PAARDEN.

Op Dingsdag den 20. September 1842, des voormiddags om *elf* ure, zal, ten huize van den Landman ARIE MATERS, te *Lienden*, bij *Rhenen*, worden overgegaan tot de publieke Verkooping van een vijftal gezonde PAARDEN, van verschillend ras, waarbij toegereden RIJDPAARDEN, benevens eene inlandsche dragtige MERRIE. — Dezelve zijn te zien daags vóór den Verkoopdag, des voormiddags.

Academie- en Gouvernements-Drukkerij van L. E. BOSCH EN ZOON, te Utrecht.

*** Bij bovengemelde zijn van de pers gekomen:

1°. CARL CZERNIJ, BRIEVEN OVER HET EERSTE ONDERWIJS OP DE PIANO-FORTE, vertaald door S. W. MOULIJN. . . . . *f* 0,70.

2°. DE VUURTOREN. Treurspel in twee Bedrijven. Naar het Hoogduitsch van ERNST VON HOUWALD, door J. KRAMERS, Jz. *f* 0,90.

3°. IETS OVER HET PIJP- OF KOLEN-GAS, (*Gaz-Courant*) en over het VERVOERBAAR- OF OLIJ-GAS, (*Gaz-Portatif*.) *f* 0,25.

4°. PROSPECTUS van eenen tweeden druk van de ST. ELIZABETHS NACHT, A° 1421, door R. H. VAN SOMEREN.

Dit werk zal geheel op dezelfde wijze het licht zien als de Eerste Druk, en bovendien nog met vele aanteekeningen vermeerderd zijn. De Inteekening is bij alle voorname Boekhandelaren in ons Land opengesteld tot 1°. November. De Inteekeningsprijs is *f* 3,30.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.